

Ésser catalanista, ja no es ésser res

Ésser catalanista, ja no es ésser res. Heus ací el parè que sostenen ben sovint els elements que es creuen tenir ja la clau per l'estructuració perfecta del país. I afegeixen: «abans, quan Catalunya era postergada en tots els seus aspectes, llengua, costums, bandera, etc., compreniem que es fos catalanista, però ara que ja és un fet la llibertat del país, que d'un dia a l'altre ens arribarà una autonomia més o menys al nostre gust, que podrem governar-nos al nostre caprici, resulta totalment inútil i ridícul dir-se catalanista; ara cal ésser quelcom més pràctic i substancial, ara cal ésser de l'esquerra o de la dreta. La tendència que es cregui s'ha de seguir pel govern del poble, ha d'ésser la única preocupació dels catalans.»

Si, es veritat, la responsabilitat del govern propi ens obliga a pensar en l'estructuració que es deu donar al país i naturalment, s'ha de fer orientada en determinada tendència, però malgrat que les tendències polítiques calguin orientar-les envers un programa de govern dretà o esquerrà, malhauradament que aquesta sigui la nostra única preocupació; malhauradament que la tendència partidista esborri el sentiment catalanista. Per damunt de sentir-nos esquerrans o dretans, cal que ens sentim catalanistes. Si el nostre sentiment patriòtic sobrepassa el sentiment del partit, lliurarem moltes vegades al nos-

tre poble d'errors sensibles i desgavells inútils.

No serè jo qui regatejaré el grau de catalanitat de la majoria dels elements que componen la Esquerra Republicana de Catalunya. És tanmateix, un dels partits que major nombre té de patriotes que han portat el seu catalanisme amb exemplar austeritat i sacrificis. L'actuació, però, de l'Esquerra Republicana de Catalunya, ha estat més partidista que patriota. Si l'Esquerra Republicana de Catalunya el seu sentiment catalanista hagués surat per damunt de la seva tendència esquerrana, altra, ben segur, hauria estat el resultat de les seves activitats polítiques, tant en profit de Catalunya com en bé del mateix partit. Catalunya s'hauria pogut trobar ja preparada i capacitada per implantar-se les llibertats promeses i l'opinió catalana hauria agraït a l'Esquerra Republicana de Catalunya l'haver fet una feina tant constructiva, mentre que ara, malhauradament, en lloc de trobar-nos units tots els catalans en un dels moments de més responsabilitat per la nostra terra, és quan presentem un panorama polític més desastrós.

Si l'Esquerra Republicana de Catalunya per damunt de la seva tendència de partit hagués seguit els impulsos del seu viu catalanisme, no hauria negat, ben segur, el seus vots a favor del govern Alcalà Zamora, amb quina actitud no va fer més que guanyar-se l'adversió total del Parlament i del poble espanyol, i el què fou més de doldre, com a conseqüència, augmentar les antipaties envers l'Estatut.

Segurament, també, no s'hauria oposat públicament al primer projecte de llei de defensa de

la República feta pel senyor Maura, que si bé va donar una prova palesa d'esquerrisme a la C. N. T., va contrariar a les poques amistats que tenim enllà del Ebre. Tampoc hauria permès l'acumulament de càrrecs que han fet els seus homes, estalviant-se la murmuració desfavorable de l'opinió pública sobre aquest particular i alhora hauria pogut desenrotllar-se des de cada càrrec la tasca que li era necessària. Tampoc s'hauria confeccionat una candidatura de representants catalans al parlament espanyol com l'escullit que es va fer. Precisament, referint-se a aquesta representació parlamentària, el bon i lleial amic de Catalunya, el Dr. Marañón, en el seu darrer viatge fet a Barcelona, se'n queixava, i deia a un amic nostre: «Pero que gente nos habéis mandado!».

Si, cal que tots els partits polítics orientin els seus programes governamentals de fit a una tendència determinada, però no per això hem de aminorar en ço més mínim el nostre sentiment catalanista. Aquest sentiment és qui pot lliurar-nos en els moments folls d'apassionament, de les rancúnies i odís de capelleta i de partits; ell serà l'únic que en els moments difícils de la nostra Pàtria farà el miracle d'aplegar a tots els catalans, sense distinció de matisos de partit, i com un sol home aportarem el nostre esforç per refer la nostra Catalunya i torni a ésser rica i plena, donant-li l'estructuració que s'adigui als nostres sentiments, al nostre tarannà i als nostres temps.

F. PAGÈS

Per el Sr. Amador Garrell, director de "La Gralla"

No crec que sigui necessari tal devassall de literatura per aclarir el que jo creia abastament aclarit amb la transcripció parcial que vaig fer d'unes actes del Patronat de l'Institut d'Estudis Superiors i d'uns articles que signats per Amadeu Barbany foren publicats en «El Diluvio» l'any 1929. En uns i altres es demostra abastament que Amador Garrell no està en paus amb l'administració docent, ja que ell mateix ho confessa quant diu: «La qüestió es aquesta. En l'any 1928, Amador Garrell demanà una beca a l'Ajuntament perquè el seu fill Amador pogués cursar estudis superiors. Altres pares possiblement amb més bona posició que el nostre amic, —ho diu ell mateix— també n'han demanades, però han estat més sortosos que ell.» i continua: «I passaren les setmanes i fins i tot els mesos i l'Ajuntament no resol·lia res. Però com que la manca de resposta no era la negació de la beca demanada, el fill d'Amador Garrell seguí els estudis» segurament fins que el cor li va dir prou, i s'abstingué d'abonar aquelles mensualitats quins rebuts s'anaren acumulant a l'Ajuntament i encara hi són. Com tothom pot comprendre, el senyor Garrell té una manera graciosíssima d'entendre aquest problema que a dir veritat no té res de difícil. En no fer l'Ajuntament la concessió que ell esperava —segurament per mèrits contrets— aplicà allò del «quien calla otorga» i com segons

ell la manca de resposta no volia dir negació, però que segons nosaltres tampoc vol dir concessió, Amador Garrell obtà per disfrutar dels honors de la franquícia amb manifesta complicitat de mandatari i funcionaris que en aquella època jugaven amb els interessos de la Ciutat.

I ara per acabar, intentaré contestar a les preguntes que em son dirigides i que són una mena de galimaties per l'excessiva repetició d'un mateix concepte.

«¿Vol dir-nos, doncs, el senyor Ramon Muntanyà i Guasch, quines són les miserables pessetes que Amador Garrell "encara reté" de l'Institut d'Estudis Superiors?»

Les que corresponen a totes les mensualitats impagades.

«¿Vol dir-nos de què les reté o perquè les reté?»

Perquè segurament no ha trobat encara l'oportunitat d'ingressar-les responnent segurament aquest fet, amb la seva manera d'ésser i de comportar-se.

«¿Vol dir-nos també, si és que Amador Garrell les deu, perquè les deu, i perquè no

se li han demanat mai, com se demanen tots els deutes?»

Les deu precisament perquè no les ha pagades. Si se li han demanat o no, crec que la persona més indicada per saber-ho és ell i no jo.

«¿Vol dir-nos quan, com i en quina forma se l'ha requerit, a Amador Garrell, perquè fassi efectiva cap quantitat?»

Això el senyor Garrell a qui primer ha de preguntar-ho és a D. Pedro Vegué, que ara resulta que era el director administratiu de la nostra Escola. En altres ocasions em consta que s'ha fet pels mitjans normals com a qualsevol altre ciutadà.

«¿Vol dir-nos, finalment, quina és aquesta quantitat, i on l'havia de fer efectiva, i quan i en quina forma?...»

L'import del deute el faré públic si s'hi empenya l'interessat, quan aquest hagi estat cancel·lat a les oficines Municipals ja que no vull creure que el senyor Garrell, esperi l'intervenció de l'agència executiva.

¿Queda complagut el Director de «La Gralla»

RAMON MONTAÑA

Humorisme casolà

Cultura i Waters

Els alumnes del carrer del Condestable han passat una veritable tragèdia. No

disposen de waters. En els primers dies de curs no sabien com aguantar-se, durant la classe, les «necessitats» que la Natura ens ha imposat com a cosa obligada. El cas era que entre ells és notava una nerviositat que s'apartava de ço normal.

Un dia, un dels professors que s'havia adonat de les angúnies dels seus deixebles, a l'arribar a l'hora d'esbarjo els digué:

—Estimats alumnes. Noto que no esteu mai quiets. En conec la vostra causa. Jo vos recomano, que aprofiteu cada dia